

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/104/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118260300
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:6118260300.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu SetCar sk, a.s., so sídlom Sučany, Ulica priemyselná 10, IČO: 50 387 189, právne zastúpeného advokátom JUDr. Tomášom Zbojom, so sídlom F., A. XXX/X, proti žalovanému KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, právne zastúpenému advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, so sídlom B., L. Z. X/A., o zaplatenie 91,20 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 17C/14/2018-134 zo dňa 10. januára 2019 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalobca **m á** voči žalovanému **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 91,20 eur s 5 % úrokom z omeškania od 24.9.2016 do zaplatenia. Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že prevádzkou motorového vozidla poisteného u žalovaného vznikla škoda (škodová udalosť), v ktorej súvislosti bol poškodený nútený si požičať na zabezpečenie svojich potrieb náhradné vozidlo. Aktívnu legitímáciu žalobcu považoval za danú na základe zmluvy o postúpení pohľadávky medzi postupcom X. V. a postupníkom SetCar sk, a.s. Výška nájomného za požičanie motorového vozidla činila 182,40 eur, pričom nájom trval 4 dni, ale žalovaný ho uznal len v rozsahu dvoch dní (do sumy 91,20 eur).

2. V danej spojitosti okresný súd konštatoval, že nájomný vzťah trval počas doby nevyhnutnej na opravu poškodeného motorového vozidla (4 dni) a poškodený ju nemá možnosť akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť. Zdôraznil, že poškodenému bol škodovou udalosťou „vnútený daný skutkový a právny stav“, keď nemohol užívať svoje motorové vozidlo, čím sa ocitol v stave nutnosti zabezpečenia si náhradného vozidla po dobu opravy. Nie je možné od neho spravodlivo požadovať, aby si v takej situácii robil prieskum, v ktorom zo servisov mu poškodené motorové vozidlo opravia za najkratšiu dobu.

3. Okresný súd následne uviedol, že škoda (resp. v súdnej veci posudzovaná jej časť) spočívala v tom, že poškodený vynaložil náklady na vypožičanie náhradného osobného automobilu. Túto škodu je žalovaný povinný nahradiť v rozsahu nutne a účelne vynaložených nákladov. S poukazom na § 4 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z. tak vzniklo poistenému z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ (žalovaný) za neho nahradil poškodenému (v danom prípade žalobcovi ako jeho právneho nástupcovi) „uplatnené a preukázané nároky na náhradu škodu“. V súvislosti s dátumom vystavenia faktúry (o deň skôr, než skončil nájom náhradného motorového vozidla) okresný súd vyslovil, že i z rozhodovacej praxe súdu je známe, že bežne prenajímateľ vystaví faktúru za nájom, resp. ju pripraví deň pred skončením nájmu.

4. Keďže lehota na poskytnutie poistného plnenia uplynula 17.9.2016, žalovaný bol od 18.9.2016 v omeškaní; avšak žalobca požadoval úrok z omeškania až od 24.9.2016, čo okresný súd akceptoval. O trovách konania rozhodol tak, že v spore plne úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému právo na ich 100 %-nú náhradu (§ 255 ods. 1 CSP).

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Mal za to, že okresný súd rozhodol na základe nepodloženej právnej konštrukcie, ktorú navyše nedostatočne odôvodnil, keď sa žiadnym relevantným spôsobom nevysporiadal s námietkou nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v súdenom spore. Poškodenému X. V. bola spôsobená škodová udalosť prevádzkou motorového vozidla poisteného u žalovaného, v ktorej súvislosti mal byť poškodený nútený užívať náhradné vozidlo zapožičané u žalobcu v zmysle príslušnej zmluvy o nájme. Po ukončení nájmu žalobca vystavil poškodenému faktúru a dňa 18.8.2016 poškodený uzatvoril so žalobcom zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorá mu vznikla z titulu účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla.

6. Z uvedeného - podľa odvolateľa - vyplýva, že poškodený mal voči žalobcovi záväzok, ktorý spočíval v neuhradenej faktúre. Potom poškodený (a nie žalovaný) predstavoval subjekt, ktorý bol dlžníkom žalobcu, a teda nemohol so žalobcom platne uzatvoriť zmluvu o postúpení pohľadávky. Jej uzatvorením nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky poškodeného na žalobcu, lebo túto pohľadávku pred cesiou poškodený žalobcovi neuhradil, a teda mu pohľadávka nevznikla.

7. Odvolateľ tvrdil, že uvedeným postúpením došlo medzi poškodeným ako postupcom a žalobcom ako postupníkom k postúpeniu pohľadávky žalobcu, čo je v rozpore s § 524 Obč. zák. V zmysle zmluvy o postúpení pohľadávky prejav vôle jej účastníkov najskôr smeroval k cedovaniu (neexistujúcej) pohľadávky a až následne k započítaniu údajne vzájomných pohľadávok poškodeného a žalobcu. Žalovaný zhrnul, že ak poškodený nebol majiteľom pohľadávky voči žalobcovi pred jej postúpením, nemohol túto postúpiť na žalobcu a tomu následne nemohla vzniknúť pohľadávka voči poškodenému na zaplatenie odplaty za postúpenie, ktorú následne žalobca mienil použiť na započítanie. Predmetné postúpenie (neexistujúcej) pohľadávky je tak pre obchádzanie zákona absolútne neplatné v zmysle § 39 Obč. zák.

8. Žalobca žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť. Zopakoval, že postupovaný bol nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ktorý má poškodený voči žalovanému ako poisťovni škodcu. Nesprávne a zavádzajúce je tvrdenie odvolateľa, že predmetom postúpenia mala byť pohľadávka, ktorú žalobca eviduje voči poškodenému ako dlžníkovi. Napokon, akceptovanie predmetného postúpenia pohľadávky žalovaným je zrejme aj z toho, že čiastočné poistné plnenie už poukázal na účet žalobcu ako postupníka; obdobne z oznámenia o poistnom plnení.

9. Žalobca uviedol, že v zmysle zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k úhrade faktúry a zároveň k postúpeniu danej pohľadávky. Zákonný nárok na náhradu nákladov účelne vynaložených za prenájom náhradného vozidla voči žalovanému tak zostáva zachovaný, zmenila sa len osoba oprávnená domáhať sa uspokojenia predmetnej pohľadávky. Išlo teda o odplatné postúpenie pohľadávky, v dôsledku čoho došlo k započítaniu nároku na úhradu fakturovaného nájomného s nárokom na zaplatenie odplaty za postúpenie, a nie so samotným nárokom na náhradu škody, ktorý bol v zmysle zmluvy postúpený. V zmysle predloženej zmluvy o postúpení pohľadávky poškodený v rámci jedného dokumentu uhradil predmetnú faktúru za nájom a súčasne postúpil žalobcovi za odplatu svoj nárok na náhradu škody voči žalovanému, čím došlo k úbytku v majetkovej sfére žalobcu.

10. Na predmetné vyjadrenie žalovaný/odvolateľ už nereagoval.

11. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

12. Krajský súd zdôrazňuje, že odvolací súd je viazaný nielen rozsahom odvolania, ale i konkrétnymi dôvodmi, ktoré odvolateľ vymedzí v zákonom stanovenej lehote na podanie tohto opravného prostriedku (§ 380 ods. 1 v spojení s § 365 ods. 3 CSP). To znamená, že vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia posudzuje (takmer výlučne) z dôvodov označených odvolateľom.

13. Okresný súd považoval otázku aktívnej legitímácie žalobcu za jednoznačne vyriešenú, čo výslovne vyjadril i bode 21. odôvodnenia napadnutého rozsudku. S dotknutým záverom bezprostredne súvisí aj vyhodnotenie predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávky, ktoré je obsiahnuté v bode 10. odôvodnenia

rozhodnutia okresného súdu. Čiastočne síce možno okresnému súdu vytknúť, že podrobnejšie nereagoval na argumentáciu žalovaného ohľadne zmluvy o postúpení pohľadávky, ale rozhodne sa nejedná o taký nedostatok, ktorý by spôsobil z hľadiska nerešpektovania náležitostí odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

14. V danej spojitosti je nutné poukázať na to, že žalovaný v rámci vybavovania celej záležitosti (t.j. nielen v priebehu sporu, ale aj v rámci predchádzajúcej likvidácie poisťnej udalosti) sa správa značne nekonzistentne a svoje postoje pomerne modifikuje. V zásadnom rozpore s jeho aktuálnym tvrdením o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky je tak jeho pôvodná argumentácia v konaní (odpor proti platobnému rozkazu vydanému v upomínacom konaní; č.l. 40 - 41 spisu), ako aj plnenie/nahradenie škody - hoci len čiastočné - spočívajúcej v nákladoch za použitie náhradného motorového vozidla.

15. Práve na (pôvodné) zásadné argumenty (ktoré už žalovaný vôbec neuvádza v odvolaní) reagoval okresný súd v rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Predovšetkým však je nutné zdôrazniť, že rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu tvoria jeden celok a spomínaná nedôslednosť v odôvodnení rozhodnutia okresného súdu je odstránená odvolacím súdom v rámci nižšie uvedených úvah a záverov.

16. Žalovaný sa snaží zmluvu o postúpení pohľadávky medzi poškodeným a žalobcom z 18.8.2016 (č.l. 56 spisu) „rozfázovať“ a následne rozborom jej takto rozčlenených častí navodiť dojem obchádzania zákona. Predmetná zmluva však tvorí jeden celok upravujúci navzájom prepojené viaceré práva a povinnosti jej strán/subjektov. Nespochybnenu vôľou poškodeného X. V. a žalobcu bolo dotknuté vzájomné práva a povinnosti upraviť v rámci jednej zmluvy, čo vôbec nie je v rozpore s tým, že bolo možné na ich usporiadanie použiť/uzavrieť viacero relatívne samostatných právnych úkonov.

17. Náležite argumentuje žalobca, že v rámci zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k odplatnému postúpeniu pohľadávky so súčasným započítaním fakturovaného nájomného za užívanie náhradného vozidla s odplatom za postúpenie pohľadávky. Pri striktnom (až puristickom) prístupe k výkladu práva by bolo možné trvať na tom, aby poškodený uhradil žalobcovi sumu za nájom náhradného vozidla a ten mu ihneď v rámci postúpenia pohľadávky voči žalovanému tie isté peniaze (doslova tie isté bankovky a mince) vrátil. Inými slovami, poškodený by položil na stôl sumu 184,20 eur a posunul ju k žalobcovi, ktorý by ju vzápätí posunul späť k poškodenému.

18. Krajský súd vedome v danej spojitosti používa mierne ironický tón, pretože popísaný (odvolateľom minimálne naznačovaný) postup v kontraktačných procesoch odporuje bežnej realite každodenného života, pri ktorej tak fyzické, ako aj právnické osoby takmer permanentne vstupujú do desiatok rôznych právnych vzťahov. Určite sa pritom nejedná o obchádzanie zákona, keďže právny úkon poškodeného a žalobcu nesmeroval k tomu, aby zákon dodržaný nebol. Naopak, takým počínaním by skôr bolo formálne vygenerovanie viacerých právne až perfekcionalistických zmlúv, ktoré by však nekorešpondovali s bezprostrednou realitou.

19. Nakoľko odvolacie námietky vymedzené žalovaným, ktorými je odvolací súd viazaný, neboli dôvodné a odvolací súd nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), v meritórnej časti napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

20. Žalovaný síce odvolaním napadol rozsudok okresného súdu v celom rozsahu, ale vo vzťahu k výroku o trovách prvoinštančného konania nevymedzil žiadnu konkrétnu námietku. Nadväzne, potvrdenie posudzovaného rozhodnutia v meritórnej časti, od ktorej je výrok o trovách konania priamo závislý, zakladá vecnú správnosť aj dotknutého bezprostredne podmieneného výroku o nároku na náhradu trov. Len na okraj krajský súd dopĺňa, že okresný súd náležite aplikoval zásadu plného úspechu v spore.

21. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Žalovaný nebol v tomto štádiu konania (vôbec) úspešný, preto má žalobca voči nemu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v (plnom) rozsahu - 100%.

22. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.